

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут Педагогічний

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні художні техніки для дітей раннього та дошкільного віку

Освітня програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 «Освіта» / «Педагогіка»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28 серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ - 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сучасні художні техніки для дітей раннього та дошкільного віку
Викладач (-і)	Кандидат педагогічних наук, доцент Борин Галина Василівна
Контактний телефон викладача	0673437860
Е-mail викладача	boryngv@ukr.net
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?
Консультації	Очні консультації за розкладом
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Сучасні художні техніки для дітей раннього та дошкільного віку» – вивчається студентами спеціальності 012 «Дошкільна освіта» на третьому курсі Педагогічного факультету. Програма курсу має тематичну структуру і сконцентрована на тому, що широкий діапазон діяльності педагога-вихователя зумовлює високий рівень його професійної підготовки, яка включає: знання, вміння й навички щодо художньо-естетичного розвитку дітей дошкільного віку. Зміст курсу передбачає спрямованість на усвідомлення студентами сутності художньо-естетичного розвитку дітей та його ролі в духовному становленні особистості; усвідомлення соціальної ролі педагога у формуванні духовної культури дитини. Програмою дисципліни передбачено низку форм роботи зі студентами: лекції, семінарські та практичні заняття і різноманітні творчі завдання для практичної та самостійної роботи. Семінарські та практичні заняття є логічним продовженням лекцій. Їхня мета: поглиблення, розширення, деталізування знань, якими студенти опанували під час лекцій; перевірка якості їх засвоєння, володіння здобувачами освіти практичними вміннями та навичками безпосередньої роботи з дітьми.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Підготувати майбутніх вихователів ЗДО до художньо-естетичного розвитку дітей дошкільного віку. Основними завданнями є: ознайомлення студентів з особливостями розвитку у дітей дошкільного віку творчих здібностей і шляхів формування у них інтересу до різних видів художньо-естетичної діяльності; оволодіння майстерністю виконавської діяльності у відповідних видах художньо-естетичної діяльності, починаючи від визначення змісту задуму, обрання від засобів виразності для його втілення і до досконалого володіння технікою його відтворення; володіння прийомами роботи у відповідному виді техніки; активізація потреби у саморозвитку щодо власної компетентності в теорії та практиці художньо-естетичного розвитку дітей.</p>	
4. Компетентності	
<p>Здобувач освіти оволодіває такими компетентностями:</p> <p>K3-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>K3-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>K3-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>K3-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>K3-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>K3-9. Здійснення безпечної діяльності.</p> <p>K3-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p>	

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

5. Результати навчання

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу – 90 год

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ Вибірковий
П'ятий	Дошкільна освіта	Третій	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема. 1. Чинники художньо-естетичного	Лекція (2 години), практичне	1, 5, 6, 10	Практична Опрацювання теоретичних питань,	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за

розвитку майбутньої особистості.	заняття (2 години)		виконання практичних завдань (2 години)		розкладом
Тема 2. Нетрадиційні художні техніки у роботі з дітьми раннього віку. Методичні засади творчого розвитку дітей	Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	1, 5, 6, 10	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 3. Вікові особливості художньо-естетичного розвитку дітей дошкільного віку	Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	5, 6, 10, 13, 14, 17, 19	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 4. Формування художньо-творчих здібностей дітей дошкільного віку. Творча спрямованість нетрадиційних художніх технік .	Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	5, 6, 11, 30	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 5. Сім'я як чинник творчого розвитку дітей дошкільного віку	Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	5, 6, 17, 18,	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 6. Асоціативні техніки малювання Художньо-естетичне виховання дітей старшого дошкільного віку засобами образотворчого мистецтва	Практичне заняття (2 години)	5, 6, 9, 24, 30	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 7. Вплив музики на збагачення змісту художньо-творчої діяльності дітей дошкільного віку	Практичне заняття (2 години)	5, 6, 7, 8, 12, 17, 18, 29	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 8. Графічні нетрадиційні техніки	Практичне заняття (2 години)	6, 9, 14, 15, 29	Практична Опрацювання теоретичних питань,	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за

зображення Форми художньо-естетичного розвитку дітей дошкільного віку			виконання практичних завдань (2години)		розкладом
Тема 9. Малюнки, створені за допомогою відбитків Методи і прийоми художньо-естетичного розвитку дітей дошкільного віку	Практичне заняття (2 години)	6, 9, 15, 22	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 10. Художньо-естетичний розвиток дітей дошкільного віку засобами нетрадиційних технік малювання	Практичне заняття (2 години)	5, 6, 15 22	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних та творчих завдань (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів (оцінки за практичні заняття - 50 балів, контрольну роботу - 25 балів, самостійну роботу - 25 балів).
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота, що складається з двох теоретичних та двох практичних завдань, тести.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань

8. Політика курсу

Політика курсу передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; опрацювання теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних творчих завдань; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації».

Засвоєння пропущеної теми з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо). Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні незадовільні оцінки, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

9. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти. Дошкільне виховання. 2012. №3. С. 1–25.
2. Бажанська Л. Січень рік починає, а грудень кінчає. Дошкільне виховання. 2015. №1. С. 20–21.
3. Белкіна Е. Світ мистецтва і дитина. Дошкільне виховання. 2000. №1. С. 4–5.
4. Борин Г. В. Розвиток дітей дошкільного віку в образотворчій діяльності: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності “Дошкільна освіта”. Івано-Франківськ. 2019. 112 с.
5. Борин Г. В. Художньо-естетична діяльність дітей: навчальний посібник для студентів спеціальності “Дошкільна освіта” / Г.В. Борин / Івано-Франківськ. 2020. 226 с.

6. Борин Г. В. Художньо-естетичний розвиток дітей: навчально-методичні рекомендації для проведення практичних занять студентів спеціальності “Дошкільна освіта” : [текст. ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Івано-Франківськ. 2019. – 56 с.
7. Вплив музики на психічну діяльність дитини. URL: <https://sadochok7sarny.jimdo.com/>
8. Вплив музики на розвиток особистості дошкільнят URL: <https://sadochok7sarny.jimdo.com/>
9. Гавриш Н. Сучасне заняття: формальні, змістові, та структурні ознаки. Дошкільне виховання. 2007. №8. С. 10– 13.
10. Гураш Л. Конструктивна діяльність дворічних. Дошкільне виховання, №1, 2008 р. С.28.
11. Дідич Г., Гейченко М. Сутність процесу музичного сприйняття. Наукові записки. Серія: педагогічні науки. Вип. 103. С. 131.
12. Добрина Л. Разом з батьками . Дошкільне виховання. 2014. №7. С. 16–17.
13. Добрина Л. Вектори творчості. Дошкільне виховання. 2015. №2. С. 15 – 17.
14. Дронова О. Через красу до творчості . Дошкільне виховання. 2014. №4. С. 18–19.
15. Дронова О. О. Дитячий малюнок як засіб збагачення педагогічної компетентності батьків// Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки. Вип. 2. Глухів: ГДПУ, 2003. С. 45-50.
16. Дронова О. О., Мезіна О. О. Діагностика та корекція внутрішньо-сімейних стосунків засобами дитячого малюнка// Гуманізація навчально-виховного процесу: 36. наук, праць. Вип. ІХ / Заг. ред. Л. Л. Льогенського, В. І. Сипченко. Слов'янськ, 2000. С. 126-130.
17. Дубина Л. Фантазуємо разом. Дошкільне виховання. 2015. №2. С. 16–17.
18. Калуська Л. В. Ремесла українського народу: Методичний посібник для вихователів дошкільних закладів. Харків: Видавництво «Ранок-НТ », 2007.
19. Калуська Л.В. Дивокрай. Вибрані дидактико-методичні матеріали у 2 книгах для працівників дошкільних закладів. Книга перша. Тернопіль: Мандрівець, 2004. – 320 с.
20. Киреченко Н., Науменко Т. Виховує мистецтво. Дошкільне виховання. 2016. №5. С. 6 – 7.
21. Копшалова Н. М. Гурткова робота з аплікації та оригамі. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 80 с.
22. Котелянець Н. Художня праця і розвиток особистості дитини. Дошкільне виховання. 2012. . №12. . С. 18–19.
23. Кривошлик Н. Ігри з кришечками . Дошкільне виховання. 2008. №1. С. 28–29.
24. Кривошлик Н. Ігри з папером. Дошкільне виховання. 2007. №12. С. 23–24.
25. Лозинська Н. На художній майстер-клас ми запрошуємо вас. Дошкільне виховання. 2010. №3. С. 12–15.
26. Нетрадиційні техніки в малюванні зими». Дошкільне виховання, 2009, № 12, С. 16-17.
27. Онищенко А. Ліпимо з тіста . Дошкільне виховання. 2012. №6. С. 24–25.
28. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі [Текст] : підручник / за ред. Г. В. Сухорукової. К. : Слово, 2010. 376 с. : іл. – 84,00 74.102я73 О23
29. Романюк І. А. Музичне виховання. Організація роботи у дошкільному навчальному закладі: навч.-метод. посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 280 с. Сухар В.Л. Конструювання в ДНЗ. Молодший та середній вік. Х.: «Ранок», 2016. 176 с.
30. Швайка Л.А. Педагогічний моніторинг у ДНЗ.Х.: «Основа», 1017. 192 с.

Викладач

Борин Г. В.